

N:o 5.

Ank. till Riksd. kansli den 3 juni 1887, kl. 6 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel.

(1:a U. A.)

I afseende å riksstatens femte hufvudtitel, omfattande anslagen till sjöförsvaret, hafva vid innevarande riksdag ifrågakommit de förändringar, som här nedan omförmälas.

Aflöning för flottans corpser och stater.

1:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att, på det Kongl. Maj:t må komma i tillfälle att i den ordning, som kan finnas lämplig, öka antalet officerare vid flottan med 1 flaggman, 2 kommandörkaptener af 1:a graden, 2 kommandörkaptener af 2:dra graden, 19 kaptener och 11 löjtnanter, den permanenta reservstaten må i mån af afgång upphöra samt de genom uppkommande ledigheter på denna reservstat samt öfriga reserv- och indragningsstater disponibla löneförmåner, intill det för permanenta reservstatens aflönande nu anvisade belopp 114,000 kronor må få användas till aflöning åt nämnda antal officerare.

Angående officerscorpens tillökning.

[1.]

Såsom af det den kongl. propositionen angående statsverkets tillstånd och behof bilagda statsrådsprotokollet öfver sjöförvarsärenden den 31 december 1886 inhemtas, har statsrådet och chefen för sjöförvarsdepartementet vid ärendets föredragning erinrat, att de skäl för afslag å samma Kongl. Maj:ts framställning, som under diskussionen i Andra Kammaren anfördes såväl vid sistlidet års riksdag som vid de föregående tillfällen, då denna fråga varit å bane, innefattat, icke att den föreslagna tillökningen af officerarnes antal ansåges obehöflig, utan endast att man icke ville vidtaga denna förändring annat än i sammanhang med mera omfattande förändringar i flottans personal, deribland särskildt i fråga om det nuvarande båtsmanshället. Till förut vid flere tillfällen angifna skäl för befälspersonalens ifrågasatta ökande har statsrådet ytterligare lagt dels att befäl erfordrades för den nya minörcorpsen, dels att det befäl från marinregementet, som hittills funnits å Kungsholms fästning, skulle ersättas af befäl från flottan, dels ock att sjöbeväringen, derest densamma, med den förändrade organisation af sjömanscorpsen, som under punkt 6 föresloges, kunde anses vara för flottan behöflig, skulle exerceras af flottans befäl, hvartill komme att erfordras ett icke obetydligt antal officerare och hvarigenom den nu rådande befälsbristen högst betydligt ökades.

Då utskottet, under erkännande att brist i befälspersonal vid flottan förefunnes, såväl till 1885 års som 1886 års riksdag hemställt om bifall till samma Kongl. Maj:ts framställning, och då berörda brist fortfarande är lika känbar och jemväl synes blifva det i ännu högre grad, derest Kongl. Maj:ts förslag om båtsmanshällets sättande på vakans och inrättande af en ny sjömanscorps vinner Riksdagens bifall, får utskottet hemställa,

att, under vilkor af Riksdagens bifall till hvad utskottet under punkt 6:o af detta utlåtande hemställt, på det Kongl. Maj:t må komma i tillfälle att i den ordning, som kan finnas lämplig, öka antalet officerare vid flottan med 1 flaggman, 2 kommandörkaptenener af 1:a graden, 2 kommandörkaptenener af 2:a graden, 19 kaptener och 11 löjtnanter, den permanenta reservstaten må i mån af afgang upphöra, samt de genom uppkommande ledigheter på denna reservstat samt öfriga reserv- och indragningsstater disponibla löneförmåner, intill det för permanenta reservstatens aflönande nu anvisade belopp 114,000 kronor, få användas till aflönning åt nämnda antal officerare.

2:o. Kongl. Maj:t har begärt, att det häröfvan under punkten 1:o omförmälda medgifvande äfven måtte få afse år 1887.

Med hänvisning till hvad utskottet under punkt 1:o af detta utlåtande anført hemställer utskottet,

Angående officerscorpsets tillökning.

[2.]

att det under punkt 1:o af detta utlåtande tillstyrkta medgifvande äfven må få afse år 1887.

3:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit,

att, i händelse af bifall till hvad af Kongl. Maj:t under punkterna 1 och 2 uti kongl. statsverkspropositionen rörande denna hufvudtitel föreslagits, ett af de lönetillägg å 2,000 kronor, som Riksdagen beviljat åt chefen för flottans stab och stationsbefälhafvaren i Carlskrona, må besparas med vilkor att det andra finge användas till lönefyllnad åt endera utaf innehafvarne af chefsbefattningen i marinförvaltningen, chefsbefattningen vid flottans stab eller stationsbefälhafvarebefattningen i Carlskrona, derest han icke uppbure flaggmans lön.

Angående användande af lönetillägg.

[3.]

På de af statsrådet och chefen för sjöförvarsdepartementet till statsrådsprotokollet den 31 december 1886 (sidd. 2 och 3) anförda skäl får utskottet hemställa,

att, i händelse Riksdagen bifaller hvad utskottet under punkt 1:o af detta utlåtande hemställt, ett af de lönetillägg å 2,000 kronor, som Riksdagen beviljat åt chefen för flottans stab och stationsbefälhafvaren i Carlskrona, må besparas med vilkor att det andra får användas till lönefyllnad åt endera utaf innehafvarne af chefsbefattningen i marinförvaltningen, chefsbefattningen vid flottans stab eller stationsbefälhafvarebefattningen i Carlskrona, derest han icke uppbär flaggmans lön.

4:o. Kongl. Maj:t har föreslagit,

att Riksdagen på ordinarie stat må bevilja för utbildande och pensionering af reservbefäl 24,150 kronor, deraf för förstnämnda ändamål 17,750 kronor och för pensioneringen 6,400 kronor samt utaf dessa belopp för år 1888 anvisa 13,350 kronor till reservbefäls utbildande.

Angående utbildning och pensionering af reservbefäl.

[4.]

Vid föredragning af ärendet inför Kongl. Maj:t har statsrådet och chefen för sjöförvarsdepartementet erinrat, hurusom, äfven sedan officerscorpsets, på sätt under 1:o finnes föreslaget, blifvit ökad, vid större

rustningar och krigstillfällen brist å befäl likväl förefunnes, hvilken brist borde fyllas med inkallande af reservbefäl. Sådant funnes väl nu i någon mån att tillgå från nya reservstaten, men dels vore officerarne på densamma för gamla, i medeltal 65 $\frac{1}{2}$ år, dels minskades deras antal för hvarje år, enär nämnda stat vore afsedd att upphöra. För flottan skulle således återstå såsom befälsreserv endast en del pensionerade officerare, hvilkas ålder emellertid icke gjorde dem lämpliga till aktiv tjänst. För den skull hade ock flere förslag uppgjorts i ändamål att bereda flottan tillgång på erforderligt reservbefäl. Mot dessa förslag hade man dock med skäl anmärkt dels att de blefve för kostsamma, dels att de icke gäfvé tillräcklig valuta i krigsduglighet. Tanken i dessa förslag att till reservofficersaspiranter antaga personer, som blifvit godkända i sjökaptens- och ångfartygsbefälhafvareexamina, vore emellertid god. Derest de skulle kunna användas såsom befäl å krigsfartygen, vid minvapnet och å sjöfästningarna, vore dock nödvändigt, att de vid flottans stationer genomginge en militärkurs på ett år samt omkring 5 och 10 år derefter en repetitionskurs, hvardera på två månader under vintern.

För att kunna till reservofficersaspirant antagas skulle erfordras att vara svensk undersåte och hafva intyg om godt uppförande och god helsa, att hafva genomgått godkända sjökaptens- och ångfartygsbefälhafvareexamina samt att icke hafva fyllt 25 år. Vid antagandet skulle den som vore yngre hafva företräde framför äldre sökande, under förutsättning af lika kompetens i öfrigt.

De förmåner, som skulle reservofficersaspirant tillförsäkras, vore *under den tid han för sin utbildning är anställd vid flottan:*

dagaflöning med 3 kronor, beklädnadshjelp 20 kronor i månaden och naturaunderhåll eller ersättning derför i likhet med manskapet vid sjömanscorpsen; samt

sedan han med godkännande genomgått föreskrifven militärkurs och blifvit utnämnd till reservofficer i flottan:

att honom tillförsäkras efter eget val antingen en lifstidspension vid fyllda 55 år, en mindre årlig ränta från tidigare ålder, eller ock det kapital, som honom vid viss ålder kan beredas, dock i sistnämnda två fall icke före uppnådda 40 år, derigenom att för honom af statsmedel uti någon af staten kontrollerad ränte- och kapitalförsäkringsanstalt insattes ett visst bestämdt belopp på en gång eller årligen; och bör såsom vilkor för nämnda förmån föreskrifvas:

att han efter genomgången ettårig militärkurs vid någon af flottans stationer der inställer sig ånyo till genomgående af tvänne särskilda

repetitionskurser, hvardera på 2 månader under vintern, i enlighet med de bestämmelser som derom af Konungen meddelas;

att han årligen, så länge han tillhör flottans reserv och så framt han icke är till utrikes sjöfart permitterad, före mars månads utgång till vederbörande stationsbefälhafvare uppgifver sin adress och tillämnade verksamhet under året, så vidt den då är känd, eljest då den blifver känd;

att han icke på längre tid än högst två månader utan vederbörligt tillstånd vistas utom riket och dess närmast omgifvande farvatten;

att han intill 40 års ålder vid inträffande krig eller större rustningar efter gifven kallelse inställer sig vid sin station mot åtnjutande af reseersättning samt öfriga förmåner i likhet med underlöjtnant vid kongl. flottan; allt i enlighet med de närmare bestämmelser, som af Konungen meddelas.

Det vore uppenbart att endast sådan sjökapten, som i allmänhet uteslutande trafikerade hemlandsfarvatten, kunde med fördel såsom reservbefäl anställas. Behovvet af utbildade reservofficerare beräknades till 80. För att med nöjaktig trygghet alltid kunna påräkna minst detta antal torde utbildande af 10 reservofficerare årligen erfordras.

Kostnaden för 10 reservofficerares *1-åriga utbildning* skulle uppgå till:

dagaflöning à 3 kr.	kr. 10,950: —
beklädnad à 20 kr. i månaden	» 2,400: —
	<u>13,350: —</u>

För 2 repetitionskurser tillhopa 120 dagar:

dagaflöning à 3 kr. ...	kr. 3,600: —
beklädnad à 20 kr. i månaden	» 800: —
	<u>4,400: —</u>
	Summa kr. 17,750: —

förutom naturaunderhållskostnaden beräknad för 1-åriga kursen till	kr. 1,934: 50
och för båda repetitionskurserna till	» 636: —
	<u>summa kr. 2,570: 50,</u>

hvilken senare summa likväl i staten inginge i det till naturaunderhållet anvisade anslag.

Departementschefen redogör derefter å sid. 9 för två olika sätt, på hvilka sålunda utbildade reservofficerare kunde beredas lifstidspension från 55 års ålder med omkring 300 kronor årligen, af hvilka sätt departementschefen förordar det som skulle gå ut på att vid reservofficers antagande för honom å ränte- och kapitalförsäkringsanstalten insätta ett af hans ålder beroende belopp, hvilket högst skulle uppgå

till 639 kronor. Kostnaden för reservofficerarnes pensionering skulle således utgöra årligen högst 6,390 kronor eller i jernadt tal högst 6,400 kronor.

Sammanlagda kostnaden för utbildning och pensionering af reservbefäl skulle, inberäknadt naturaunderhållet, för år 1888, under hvilket år någon insättning för pensionering icke ifrågakomme, uppgå till 15,284 kronor 50 öre, samt enligt normalstat till 26,720 kronor 50 öre, och sålunda utbildandet af reservofficerare (nominelt 150), hvilka i tillräckligt antal vid förefallande behof vore att tillgå, erfordra årligen *högst* omkring 178 kronor för hvardera.

Enär genom Kongl. Maj:ts förevarande förslag, enligt utskottets förmenande, flottan skulle på billigt sätt erhålla erforderligt krigsdugligt reservbefäl, hemställer utskottet,

att Riksdagen, under vilkor af bifall till hvad utskottet under punkt 6:o af detta utlåtande hemställt, må på ordinarie stat bevilja för utbildande och pensionering af reservbefäl 24,150 kronor, deraf för förstnämnda ändamål 17,750 kronor och för pensioneringen 6,400 kronor, samt utaf dessa belopp för år 1888 anvisa 13,350 kronor till reservbefäls utbildande.

Angående anslag till 2 miningeniörer.

[5.]

5:o. Kongl. Maj:t har föreslagit att till aflöning åt 2 miningeniörer må under aflöningsanslaget anvisas ett belopp af 8,000 kronor.

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t anför statsrådet och chefen för sjöförsvarsdepartementet till statsrådsprotokollet den 31 december 1886 (sid. 17) att till den för minväsendet erforderliga personal hörde jemväl tekniskt bildade personer för att omhänderhafva och vårda den dyrbara minmaterielen och hade minkomitén i sitt förslag upptagit 3 ingenjörer. Redan till 1886 år riksdag gjordes framställning om anställande för detta ändamål af en miningeniör vid Karlskrona station, men Riksdagen afslog denna framställning af skäl bland annat att frågan om bildandet af en särskild minör-corps vore under ompröfning. Då denna fråga genom förslaget till organisation af sjömanscorpsen skulle erhålla sin lösning, ville statsrådet nu förnya förenämnda framställning. Vid Stockholms station erfordrades likaså, förutom den nu på anslaget till mintillverkningspersonalen aflönade ingeniör, ytterligare en miningeniör för såväl materielens vård som för att i öfverstyrelsen tillhandagå med uppgörande af mineringsplaner och dylikt. Utskottet hemställer,

att, under vilkor af Riksdagens bifall till hvad utskottet under punkt 6:o af detta utlåtande hemställt, till aflöning åt 2 miningeniörer må under aflöningsanslaget ett belopp af 8,000 kronor anvisas.

6:o. Kongl. Maj:t har vidare under punkter 6:o och 7:o af statsverkspropositionen föreslagit,

att, såvida Riksdagen bifaller hvad Kongl. Maj:t föreslagit dels i fråga om tillökning af flottans officerscorps och utbildande af reservbefäl, dels, under fjärde hufvudtiteln, om aflöning till stamtrupp vid Vester-norrlands bataljon, det nuvarande båtsmanshållet måtte sättas på vakans samt de derigenom inflytande vakansafgifter, beräknade efter de i lagen om lindring i rustnings- och roteringbesvären den 5 juni 1885 bestämda värden, ingå bland statsverkets inkomster under vilkor:

att Riksdagen till båtsmanshållets ersättande med en till flottans bemanning afsedd sjömanscorps, så organiserad och aflönad, som i statsrådsprotokollet för den 31 december 1886 af chefen för sjöförvarsdepartementet föreslagits och den nämnda protokoll bifogade aflöningsstat (bil. B.) närmare upptager, beviljar ett anslag på ordinarie stat af 533,797 kronor, dock att häraf under första året af den till åtta år bestämda öfvergångstiden till den nya organisationen endast anvisas en åttendedel eller i jennadt tal 67,000 kronor, och att detta belopp derefter under hvarje af de öfriga sju öfvergångsåren med ungefär en åttendedel af hela anslagssumman årligen förhöjes;

att Riksdagen medgifver, att, till anställande af daglönare vid flottans varf i båtsmannens ställe, förhöjning i anslaget till flottans nybyggnad och underhåll framdeles må efter hand ega rum med högst 100,000 kronor att utgå i den mån, som det hittills vanligen vid varfven använda antalet båtsmän icke kan genom uppfordring af kvarvarande manskap vid båtsmanshållet erhållas, och således till hela beloppet först sedan sådant arbetsbiträde icke vidare i följd af vakanssättningen finnes att tillgå;

att vakanssättningen skall ega rum i mån af uppkommande afgang inom båtsmanshållet äfvensom af skeende öfverflyttning af båtsmän till den nya sjömanscorpsen, dock icke under öfvergångstiden till den nya organisationen med mera än en åttendedel af nuvarande effektiva rotar årligen, Kongl. Maj:t likväl obetaget att, om sådant erfordras och finnes utan olägenhet för flottans bemanning kunna ega rum, medgifva en något större årlig vakanssättning; och

att vakanssättningen skall fortfara, så länge Riksdagen anvisar

*Angående
båtsmanshållets
sättande på
vakans och in-
rättande af en
ny sjömans-
corps.*

[6. o. 7.]

nyssnämnda båda anslag, äfvensom de här ofvan till reservbefällets utbildande och pensionering äskade belopp; samt

att i sammanhang med denna sjömanscorpsens organisation den från extra anslaget till minväsendet aflönade mintillverkningspersonalen uppföres på ordinarie stat samt aflöningsanslaget i följd deraf förhöjes med 13,200 kronor.

Till Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof är vid femte hufvudtiteln såsom bilaga fogadt protokoll öfver sjöförsvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 31 december 1886, hvilket bland annat innehåller statsrådets och chefens för sjöförsvarsdepartementet fullständiga redogörelse för förevarande förslag om båtsmanshållets sättande på vakans och organisationen af en ny sjömanscorps.

Till en början anför departementschefen följande:

»Den nuvarande båtsmansinstitutionen har visserligen, särdeles sedan en fullständigare rekrytbildning och i sammanhang dermed varande öfning och undervisning blifvit i vidsträcktare mån än förr åt båtsmännen beredd, lemnat flottan en bemanning, som i vissa hänseenden måste anses ganska tillfredsställande, synnerligen hvad beträffar snabb och säker mobilisering, men då manskapets antal är större än behofvet af den bemanning, som för flottan under vanliga fredliga förhållanden kan på en gång tagas i anspråk, och båtsmännen derföre turvis med längre mellantider uppfordras till tjenstgöring, kunna de i allmänhet icke beredas den fullständigare öfning, som är erforderlig för danande af fullt utbildade förhandsmän, hvarpå med nutidens mera komplicerade sjökrigsmateriel behofvet så väl som anspråken äro större än tillföre. Den omständigheten att båtsmännen äro antagne så att säga på lifstid eller så länge de kunna anses tjenstdugliga, och en billig hänsyn att icke genom en alltför stor stränghet och anspråk i berörda hänseende pålägga rotehållarne en rekryteringsskyldighet, som ändock blifvit i senare tider öfverklagad såsom nog mycket betungande, gör ock att båtsmännen i allmänhet bibehållas i tjensten längre än som ur flottans synpunkt af en fullt tidsenlig bemanning kunde vara önskligt, i det att vid deras afskedande fråga mera måste blifva om de ännu kunna, än om de fortfarande med hänsyn till ålder och duglighet böra tjena kvar.

»Det skulle med afseende härpå, efter hvad mig synes, vara så väl med god hushållning, hvilken kräfver att man för en nödtvungen utgift skaffar sig den bästa valuta som kan erhållas, som ock med flottans verkliga fördel och anspråk på en mera tidsenlig bemanning

mest förenligt att ställa det nuvarande båtsmanshålllet på vakans och att använda de inflytande vakansafgifterna eller deremot svarande statsanslag till uppsättande af en för flottans bemanning afsedd sjömanscorps, som icke vore talrikare än behovet kräfde och derföre kunde gifvas all den utbildning och öfning, som erfordrades, och hvars manskap, antaget för en bestämd kortare kapitulationstid, icke komme att i tjensten qvarblifva längre än det vore i alla hänseenden fullt tjenstdugligt samt efter erhållet afsked under hela den tid, detsamma såsom värnpliktigt qvarstod, kunde vid krigstillfällen lemna flottan en duglig reservmanskapsstam, hvarpå för närvarande tillgång icke finnes. Och då nu i allt fall fråga måste blifva om uppsättande af en särskild personal för handhafvande af det fasta minförsvaret, har jag trott rätta tidpunkten vara inne att på en gång söka åvägabringa den förändring i organisationen af det för sjöförsvaret behöfliga stammanskap, som jag sålunda ansett böra vidtagas.»

Sedan departementschefen derefter upplyst, att rust- och rotehållarne, med få undantag, på derom genom Kongl. Maj:ts befallningshafvande i orterna gjorda förfrågningar, förklarar sig önska vakanssättningen, redogör departementschefen för de förslag, som varit uppgjorda till anskaffande af stamtrupp för flottan under förutsättning af båtsmanshålllets upphörande: dels 1882 års sjöförsvarskomiténs (sidd. 19 och 20), dels Kongl. Maj:ts till 1883 års riksdag afgifna (sid. 20), dels s. k. minkomiténs af den 15 januari 1886 (sidd. 21 och 22) och dels ett utarbetadt af flottans stab (sid. 23). Af anförda skäl förklarar departementschefen sig icke kunna obetingadt biträda det af flottans stab uppgjorda förslaget till organisation af stamtrupp för flottan, hvar emot han ansåge att på de hufvudgrunder, minkomitén föreslagit, en i alla hänseenden fullt tillfredsställande organisation af flottans stamtrupp kunde byggas, om dervid tillsåges, att de utaf chefen för flottans stab påpekade olägenheter i möjligaste mån afhjelpes eller undanröjdes.

Derefter framställer departementschefen en jmförelse emellan det för 1883 års Riksdag framlagda och det af minkomitén afgifna (sidd. 24 och 25) förslaget, hvarvid departementschefen förklarar sig icke kunna biträda det senare i hvad det afser att nedsätta numerären å den nya sjömanscorpsen till 3,600 man, utan vidblifver att denna corps borde utgöras af 4,000 man, samt fortsätter:

»I likhet med såväl minkomitén som chefen för flottans stab finner jag nödigt, att denna sjömanscorps utgöres af en del fast och för längre tid anställdt, i ständig tjenstgöring under hela tjenstetiden va-

rande manskap och en del värfvadt, som hålles i tjänstgöring endast en del af sin tjänstetid och är permitteradt den öfriga. Visserligen har sjöförsvarskomitén såsom grundsats uttalat, att det enda rigtige vore att *bygga stammen i sin helhet på en och samma grund*, och bereda alla tillfälle till samma utbildning, men om också detta kan vara teoretiskt riktigt, är det dock förenadt med så stora svårigheter i den praktiska tillämpningen att tanken på en organisation af sjömanscorpsen på denna grund måste öfvergifvas. En ständig fast stamtrupp af den styrka krigsbehovet förutsätter skulle medföra så betydliga kostnader i jemförelse med de nuvarande, att redan detta förbjuder en sådan anordning och, då en dylik stam skulle blifva alltför stor för det vanliga fredsbehovet, skulle svårigheter uppstå att hålla densamma i jemn öfning och gifva alla samma utbildning, om icke högst betydligt ökade anslag till såväl materiel som öfningar finge tagas i anspråk. En helt och hållet värfvad, för kortare tid anställd stam skulle deremot icke kunna påräknas medgifva utbildning af första klassens manskap och derur af det för flottan behöfliga underbefäl, hvarföre det ock med den nuvarande organisationen befunnits nödigt att för berörda ändamål jemte båtsmansinstitutionen hafva fast anställda, ständigt tjänstgörande matros- samt eldare- och handtverkskompanier.»

En fast stam till den numerär, som behöfves för att derur utbilda nödigt antal första klassens manskap och underbefäl, och en *värfvad* stam till fyllande af behovet af stammanskap i öfrigt, vore förden skull, enligt departementschefens mening, den enda utväg, som borde anlitas, då fråga blefve att ersätta det nuvarande båtsmanshållet med en ny sjömanscorps.

»Enligt beräkningar», fortsätter departementschefen, »som jag verkställt med ledning af dels inom staben upprättade besättningslistor dels från stationerna införskaffade upplysningar, har jag funnit behovet af stammanskap för flottan vara under fredsöfningarna sommartid omkring 2,550 man, vintertid omkring 2,200 man, under större rustningar och för krigsbehof 4,000 man, hvartill kommer nödig reserv för afgang under kriget. Då jag nu ansett stamtruppens hela styrka böra utgöra 4,000 man, hvaraf 1,100 man skulle vara fast anställdt, ständigt tjänstgörande manskap och 2,900 man värfvadt, skulle för fyllande af manskapsbehovet under de vanliga fredsöfningarna sommartiden erfordras, utöfver den ständigt tjänstgörande fasta stammen 1,100 man, 1,450 man eller hälften af den värfvade stammen. Skulle denna värfvade stam, på sätt minkomiténs förslag innehåller, antagas för en tid af tio år och således rekryteras med en tiondedel årligen eller med 290

man, erfordrades alltså fem årsklasser af det värfvade manskapet i tjenstgöring under sommaröfningarna, och således skulle antingen utbildningstiden bestämmas till fem år i stället för de af komitén föreslagna fyra åren eller en årsklass regelbundet under första året af sin permissionstid till tjenstgöring inkallas. Då likväl en sålunda förlängd utbildningstid skulle vara både obehöflig och medföra en icke oansenlig kostnad samt äfven vålla, att den för vintern öfverflödiga delen af manskapsstyrkan på detta sätt blefve större än efter minkomiténs förslag, och då å andra sidan, såsom förut nämnts, jag ansett inkallandet af permitteradt manskap icke böra vara regel utan endast i särskilda undantagsfall ega rum, har jag funnit lämpligaste utvägen vara att bestämma en kortare värfningstid och att sätta denna till åtta år. Den årliga rekryteringen skulle härigenom blifva 362 à 363 man, och fyra årsklasser af det värfvade manskapet, 1,450 man, motsvara hvad som för fredsöfningarna sommartiden behöfver af detta manskap tagas i anspråk. Men härtill kommer ock att det sålunda uppkommande rekrytantalet ungefär motsvarar skilnaden i behofvet af manskap vinter- och sommartid under fred, samt att, om utbildningstiden bestämmas till *tre år och fem månader* i stället för fyra år, sålunda att man sommartid har inne 4 årsklasser och vintertid 3 årsklasser af det värfvade manskapet, man undviker att på vintern hålla större manskapsstyrka i tjenstgöring än behofvet kräfver; och då en sålunda till tre år och fem månader nedsatt tjenstgöringstid kan anses fullt tillräcklig, helst två år i allmänhet visat sig vara nog för utbildande af 2:dra klassens sjömän, har jag trott mig böra vidtaga äfven denna förändring af minkomiténs förslag. Genom ofvanberörda nedsättning af värfningstiden till 8 år uppkommer icke blott en stor besparing i den kostnad, som eljest skulle blifvit följdén af sjömanscorpsens ökande till 4,000 man, enär aflöningen till permitteradt manskap utgår under två års kortare tid, utan äfven den afsevärda fördelen att, under antagande att manskapet i allmänhet värfvas vid 20 års ålder, och då jemlikt § 34 värnpligtslagen detsamma efter afskedet tillhör beväringen till och med 32 års ålder, en reserv af utbildadt stammanskap erhålles, motsvarande 4 årsklasser värfvadt manskap eller 1,450 man.

I enlighet med det nu anförda anser jag den sjömanscorps, som skall ersätta det nuvarande båtsmanshålet, böra sålunda organiseras: de nuvarande matros- samt eldare- och handtverkskompanierna uppbringas till en styrka af 1,100 man, som utgör sjömanscorpsens *fasta* stam med den förändrade fördelning på särskilda yrkesklasser, som här nedan sägs;

en värfvad stamtrupp af 2,900 man uppsättes med en antagnings-tid af 8 år samt rekryteras med 362 à 363 man om året;

tjenstgöringstiden för manskapet i den fasta stammen bestämmes hufvudsakligen i enlighet med därför nu gällande föreskrifter;

det värfvade manskapet skall tjenstgöra oafbrutet under tre år och fem månader, räknadt från och med maj månad det år inträdet i tjenstgöring egt rum till och med september månad det tredje derpå följande året, efter hvilken tids förlopp manskapet permitteras, dock med skyldighet att på kallelse infinna sig till tjenstgöring.

På detta sätt skulle för flottans behof finnas tillgängligt vintertid ett antal af 2,187 man och sommartid ett antal af 2,550 man, och inkallande af permitteradt manskap endast behöfva ifrågakomma i händelse af krig eller större rustningar, vid hvilka tillfällen i allmänhet någon längre tids förberedelser lära erfordras.»

Sedermera redogör departementschefen (å sid. 29—33) för den nya sjömanscorpsens fördelning i yrkesafdelningar och tjenstbarhetsklasser sålunda, att corpsen skulle bestå af 2,800 matrosar, 355 eldare, 125 handverkare, 320 minörer och 400 fästningsartillerister samt vara indelad i 3 tjenstbarhetsklasser: 1:a klassens sjömän, omfattande 260 underofficerskorporaler och 700 första klassens förhandsmän, 1,950 andra klassens sjömän samt 1,090 tredje klassens sjömän. Vidare skulle corpsen fördelas på kompanier, dock icke så, som minskomitéen föreslagit, eller att det fast anställda och det värfvade manskapet bildade särskilda kompanier. Utbildningen, tjenstgöringen och aflöningsvilkoren under tjenstgöringstiden skulle för båda slagen manskap blifva desamma och den så att säga klasskilnad, som nu funnes mellan båtsmän och matrosar och som lätteligen kunde uppstå mellan det fasta och värfvade manskapet, om de skulle tillhöra skilda kompanier, borde lättare förebyggas, om de kände sig såsom medlemmar i en gemensam enhet. Deremot syntes den särskilda utbildning, de olika yrkesafdelningarna fordra, påkalla dessas skiljande i särskilda kompanier, med iakttagande af att handverkareafdelningen utan olägenhet borde kunna sammanföras med eldareafdelningen. Matrosafdelningen skulle sålunda fördelas på 10, eldare- och handverksafdelningen på 2, minörafdelningen på 2 och fästningsartilleriaafdelningen på 2 kompanier. Till Stockholms station skulle af sjömanscorpsen höra 1,280 man, af hvilka 840 man tjenstgörande sommartid och 730 man vintertid samt till Karlskrona station 2,720 man, af hvilka 1,710 man tjenstgörande sommartid och 1,457 man vintertid.

Beträffande den nya sjömanscorpsens aflöning fortsätter departementschefen på följande sätt:

»Vid bestämmandet af aflöningen för manskapet vid den föreslagna, sålunda organiserade sjömanscorpsen har jag lika med minkomitén funnit den för de nuvarande matros- samt eldare- och handtverkskompanierna fastställda aflöningsstat böra läggas till grund, hvarvid, då jag likaledes delar den af komitén uttalade åsigt att för främjande af manskapets utbildning *löne- och tjänstbarhetsklasserna böra följas åt*, äfvensom att *underofficerskorporalerna böra utgöra en särskild högsta löneklass* jag ansett de nuvarande 5 löneklasserna böra reduceras till 4 genom att, såsom minkomitén föreslagit, borttaga den nuvarande tredje löneklassen. Den för första löneklassen af eldareafdelningen i nuvarande stat bestämda högre dagaflöning bör äfven tillämpas på första löneklassen af minörafdelningen. I öfverensstämmelse härmed skulle således underofficerskorporaler tillhöra första löneklassen och erhålla i månadslön 30 kronor samt i dagaflöning 50 öre, eller, om de tillhörde minör- eller eldareafdelning, 80 öre; första klassens sjömän tillhöra 2:dra löneklassen med månadslön af 20 kronor och dagaflöning af 50 öre; andra klassens sjömän 3:dje löneklassen med månadslön af 10 kronor och dagaflöning af 40 öre samt tredje klassens sjömän 4:de löneklassen med månadslön af 5 kronor och dagaflöning af 20 öre. Lönernas antal inom de särskilda löneklasserna böra alltså med hänsyn till manskapets antal inom de olika tjänstbarhetsklasserna bestämmas till

- 63 löner i 1:a löneklass med den högre dagaflöningen,
- 197 löner i 1:a löneklass med den lägre dagaflöningen,
- 700 löner i 2:a löneklass, deraf 595 för det fast anställda och 105 för det värfvade manskapet,
- 1,950 löner i 3:dje löneklass, deraf 120 för det fast anställda och 1,830 för det värfvade manskapet,
- 1,090 löner i 4:de löneklass, deraf 125 för det fast anställda och 965 för det värfvade manskapet,

med iakttagande likväl härvid att, om det sålunda bestämda antalet manskap i någon af de tre högre löneklasserna icke finnes fulltaligt, de löner, som i följd deraf sakna innehafvare, må till så stor del, som erfordras, användas till aflöning åt manskap i lägre löneklass.

Nämnda aflöningsförmåner skulle tillkomma det fast anställda manskapet likasom det värfvade under tjänstgöringstiden. Under permisjonstiden skulle det värfvade manskapet endast erhålla för tiden belöpande månadslön efter innehafvande löneklass, hvilken aflöning med halfva beloppet skulle till den permitterade sjömannen utbetalas vid hvarje års slut, och icke, såsom minkomitén ifrågasatt, månatligen, dels emedan detta skulle med afseende å kontrollen medföra stora

svårigheter och vålla icke obetydligt besvär, dels ock emedan, om den permitterade erhöle ett jämförelsevis betydligt penningebelopp på en gång under en tid, då han saknade sysselsättning i sitt yrke, detta säkerligen skulle vara honom till mera verkligt gagn, än om han erhöle det i flera småposter och jemväl på tider, då han för sitt uppehälle vore deraf mindre i behof. Återstoden af månadslönen skulle innehållas och genom kompanichefens försorg för den permitterades räkning insättas i sparbank att utbetalas vid uttjent kapitulationstid, men dessa insatta medel skulle vara förverkade i händelse den, för hvilken de blifvit insatta, underlät någon af de åligganden i afseende på hans inställelse till tjenstgöring under permissionstiden, som kunde varda föreskrifna, hvarigenom vunnes större sannolikhet att permitteradt manskap skulle låta sig angeläget vara att inställa sig, då inkallelse till tjenstgöring ifrågakomme. De medel, som kunde varda på förenämnda sätt förverkade, anser jag likväl icke böra, på sätt minskomitén föreslagit, ingå till en under amiralitetskrigsmanskassans direktion stäld invalid- och pensionsfond för manskap vid de värfvade kompanierna, utan i stället till en rekryteringsfond, från hvilken lega till manskap, som måste antagas i stället för sådana, som afvikit, innan de uttjent sin kapitulationstid, borde utgå. Jemte den ofvan bestämda aflöningen skulle den värfvade sjömannen bekomma 50 kronor vid antagningen såsom lega samt i ersättning för inställelse vid rendezvousplatsen vid början af tjenstgöringstiden 10 kronor och för hemförskaffning från stationen vid tjenstgöringstidens slut 20 kronor. Härforutan skulle stammanskapet, det fast anställda såväl som det värfvade, under sin tjenstgöring erhålla beklädnad, sängservis, natura- underhåll, sjukvård och inqvartering eller ersättning derför.»

»Kostnaden för sjömanscorpsen, så organiserad och aflönad som jag nu omförmålt, skulle, på sätt af bilagorna A och B närmare synes, utgöra:

till *aflöning*, dagaflöningen beräknad för 245 dagars tjenstgöring i land, enär dagaflöningen under sjötjenstgöring bestrides af anslaget till flottans öfningar,

för den fasta stammen	385,553: —
och för den värfvade stammen, inberäknadt lega.....	390,981: —
till <i>beklädnad</i> , beräknad efter 108 kronor per man,	
samt sängservis, beräknad till 3 kronor per man:	
för den fasta stammen.....	122,100: —
och för den värfvade.....	140,803: 50,

transport 1,039,437: 50

	transport	1,039,437: 50
till <i>naturaunderhåll</i> , beräknadt för 245 dagar i land		
efter 52 öre och för 120 dagar till sjös efter 53 öre:		
för den fasta stammen	210,100: —
och för den varfvade	236,203: 25,
till ersättning för <i>inställelse</i> à 10 kronor per man		
och <i>hemförskaftung</i> à 20 kronor per man åt 363 man	..	10,890: —
<i>inquarteringskostnad</i> beräknad efter 8 kronor per man:		
för den fasta stammen	8,800: —
och för den varfvade	9,906: —
	eller tillhopa	1,515,336: 75.

En jemförelse mellan detta kostnadsbelopp och kostnaden för sjömanscorpsen efter det af minkomitén framställda förslag, sistnämnda kostnad beräknad efter samma grunder som den förra, visar, att sjömanscorpsen, sådan jag föreslagit dess organisation, blifver något billigare, ehuru den är 400 man starkare, och såsom mig synes bör kunna anses minst lika tjenstduglig; beroende detta fördelaktiga förhållande i fråga om kostnaden dels, såsom redan förut är antydt, på den 2 år kortare kapitulationstiden, dels ock derpå att icke under någon tid ett obehöfligt stort antal manskap hålles inne på stationerna och uppbär dagafföning.»

Enligt departementschefens redogörelse å sid. 36 skulle hela tillökningen i *aflöningsanslaget* i anledning af sjömanscorpsens omorganisation uppgå till 533,797 kronor. Ett annat anslag, som i väsentlig mån berördes af sjömanscorpsens omorganisation, vore anslaget till flotans nybyggnad och underhåll, enär den ganska ansevärd arbetsstyrka af båtsmän, som varfven haft till sitt förfogande, med den nya organisationen komme att försvinna. Enligt från varfscheferne infordrade uppgifter angående de kostnader, som skulle erfordras för aflöning af daglönare å varfven till ersättning för de dagsverken båtsmännen utgjort, skulle dessa kostnader uppgå för Stockholms station till omkring 34,000 kronor, som borde bestridas från nybyggnads- och underhållsanslaget, och för Karlskrona station till 114,000 kronor i sin helhet, deraf åtminstone omkring 60 procent kunna antagas bära utgå från sistberörda anslag. Då detta anslag visat sig så otillräckligt för de utgifter, för hvilka det vore afsedt, att angelägna arbeten i regeln måst eftersättas och Kongl. Maj:t funnit nödigt att till 1886 års Riksdag göra framställning om anslaget förhöjning, en framställning, som endast till en del vann bifall, vore det klart att ersättning måste be-

redas varfven för den arbetsstyrka de sålunda förlorat, och det blefve fördensskull nödigt i följd af sjömanscorpsens omorganisation för att höja anslaget till flottans nybyggnad och underhåll, så att daglönare måtte kunna vid varfven anställas i stället för den der förut använda båtsmansstyrkan. Denna förhöjning borde, sedan organisationen af den nya sjömanscorpsen blifvit genomförd, utgå med ett belopp af 100,000 kronor, deraf 34,000 beräknats för Stockholms station och 66,000 kronor för Karlskrona station. Summan af anslagsförhöjningen i följd af båtsmanshällets vakanssättning och uppsättande af en sjömanscorps, så organiserad som nu omförmäls, skulle således komma att utgöra *633,797 kronor*.

De till bestridande af de sålunda erforderliga utgifterna för sjömanscorpsens ombildning afsedda vakansafgifterna hade med tillämpning af de värden å prestationerna för hvarje rusthåll eller rote, som genom lagen om lindring i rustnings- och roteringsbesvären den 5 juni 1885 blifvit bestämda, beräknats till 618,180 kronor. Genom den nya organisationen hade derjemte det nu utgående anslaget till durchmarschkostnader, 30,000 kronor, från hvilket hufvudsakligen blifvit bestridda kostnaderna för uppfordrade båtsmäns befordrande till och från stationerna, ansetts blifva obehöfligt, samt — sedan 10,000 kronor deraf öfverförts till ökande af anslaget till rese- och traktamentspenningar, från hvilket anslag ersättningarne för det värfvade manskapets inställelse och hemförskaffning skulle utgå — kunna till återstående delen, 20,000 kronor, påräknas för den nya organisationens genomförande. På sådant sätt skulle tillgångarne för detta ändamål utgöra tillhoppa *638,180 kronor* eller 4,383 kronor mera än ofvanberörda erforderliga anslagsförhöjningar, utvisande att den nya sjömanscorpsen skulle blifva så mycket billigare än kostnaden för den nuvarande bemanningen, då naturaprestationernas värde dervid medräknas; ett resultat, som borde få anses desto mera tillfredsställande, som organisationen äfven omfattade den för de nuvarande förhållandena erforderliga minörscorpsen.

I sammanhang med sjömanscorpsens ombildning borde ock mintillverkningspersonalen, hvars manskap inginge bland de nuvarande eldare- och handtverkskompanierna, ehuru det åtnjöte aflöning från extra anslaget till minväsendet, öfverföras till ordinarie stat. Detta föreslogs äfven i sammanhang med 1883 års organisationsförslag. Af den derför utgående kostnad 19,885 kronor 75 öre skulle, enligt af marinförvaltningen då uppgjord fördelning på vederbörliga riksstatsanslag, belöpa på anslaget till aflöning 13,202 kronor 50 öre, på anslaget till flottans nybyggnad och underhåll 3,935 kronor, beklädnadsanslaget 540

kronor och anslaget till naturaunderhåll 2,208 kronor 25 öre. Någon förhöjning af sistberörda tre ordinarie anslag torde i följd af öfverflyttningen icke erfordras, hvaremot aflöningsanslaget måste ökas med i rundt tal 13,200 kronor.

Enär det vore för organisationens genomförande i hög grad hinderligt, om vakansafgifterna skulle direkte anvisas för bestridande af kostnaderna för organisationen, ansåge departementschefen (sid. 38) bäst att vakansafgifterna inginge bland statens inkomster och att anslag till de för organisationens genomförande behöfliga belopp i stället anvisades under femte hufvudtiteln; och som dessa anslag blifvit i normalstaten beräknade till vakansafgifternas, utan hänsyn till medgifven lindring, oafkortade värde 618,180 kronor, skulle följa att de till lindring af rustnings- och roteringsbesvären nu anvisade 162,000 kronor såsom deri inbegripna komma att ur denna stat utgå.

Enligt beräkningar, meddelade å sidd. 38 och 39, skulle efter den föreslagna organisationens genomförande den ordinarie kostnaden för sjöförsvaret, jemförd med den för år 1887, minskas med omkring 204,000 kronor, eller, om derifrån afdroges de 120,181 kronor för indragnings- och reservstaterna, som äfven med den nuvarande organisationen framdeles skulle besparas, med omkring 84,000 kronor.

Öfvergången från den nuvarande organisationen till den nya borde ega rum under lika lång tid, som det värfvade manskapets kapitulationstid eller 8 år och taga sin början redan med år 1888. Den värfvade stamtruppens upprättande såväl som tillökningen i den fasta stammen skulle alltså ske med en åttendedel årligen.

På det att flottan under öfvergångstiden icke måtte komma i mistning af nödig bemanning, borde vakanssättningen icke få ega rum för större antal än en åttendedel af nu varande antal effektiva rotar eller för 587 rotar årligen. För de rotar eller rusthåll, hvilkas innehafvare icke velat medgifva vakanssättning, komme uppsättande af båtsmän att fortfarande som hittills ega rum och desse att till tjenstgöring uppfordras enligt nu gällande bestämmelser för att sedan organisationen af sjömanscorpsen blifvit genomförd uteslutande användas vid arbeten å varfven. Beträffande rote- eller rusthåll, som anmält sig till vakanssättning, men icke kunnat för året medgifvas denna förmån, skulle, på det å ena sidan icke en med hänsyn till manskapsbehovet alltför stor vakanssättning måtte ske och å den andra de båtsmanshållsskyldige icke onödigtvis betungas med rekrytering, på Kongl. Maj:ts pröfning bero, huruvida vakansafgift finge erläggas eller om ny båtsman skulle antagas, i hvilket senare fall likväl vederbörande kom-

panichef borde tillse, att vid antagningen det vilkor i kontraktet intoges, att den antagne, så snart tillfälle dertill yppade sig, komme att öfvergå till den nya sjömanscorpsen.

Ville man, fortsätter departementschefen å sid. 42, i händelse sådant framdeles visade sig behöfligt, påskynda afgangen af manskapet vid båtsmanshållet, torde sådant, på sätt sjöförsvarskomitén föreslagit, lämpligast kunna ske genom att tillförsäkra dem pensionsrättigheter vid tidigare ålder än den därför nu bestämda, och torde kostnaden härför, sedan numerären genom afgang och öfverflyttning till den nya sjömanscorpsen nedgått, kunna begränsas inom det för båtsmännens pensionering nu utgående belopp 69,548 kronor.

Slutligen yttrar departementschefen: »För att den nu af mig ifrågasatta förändrade organisationen af sjömanscorpsen skall för flottan medföra all den fördel, som dermed är afsedd och kan vinnas, fordras ovilkorligen att nödigt befäl och reservbefäl tillika finnes; och då organisationen förutsätter den effektiva officersstyrka, jag här ofvan genom förslaget om officerscorpsens tillökning velat åstadkomma, samt äfven inom Riksdagen den mening uttalats af dem, som hittills motsatt sig förslaget om officerscorpsens tillökning, att denna tillökning skulle ske i sammanhang med organisationen af flottans personal i öfrigt, har jag ansett sjömanscorpsens ombildning på nu föreslaget sätt endast böra ega rum, så framt denna framställning om officerscorpsens tillökning äfvensom den om reservbefälens utbildande vinner bifall.»

Rörande ofvan omförmälda förslag till inrättande af en stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon får utskottet hänvisa till sitt utlåtande angående regleringen af riksstatens fjerde hufvudtitel.

Till statsrådsprotokollet äro jemväl fogade fyra bilagor:

Bil. A. »Beräkning af kostnaden för den nya sjömanscorpsen»,

Bil. B. »Stat för kongl. flottans sjömanscorps»,

Bil. C. Normalstat för femte hufvudtiteln, efter nya organisationens genomförande, samt

Bil. D. Jemförelsetablå mellan nuvarande kostnader för sjöförsvaret med lotsverket m. m. och samma kostnader, enligt det nya organisationsförslaget, såväl under öfvergångstiden åren 1888—1895 som enligt föreslagen normalstat.

Frågan om båtsmanshållets sättande på vakans och inrättande af en ny sjömanscorps har flere gånger varit föremål för Riksdagens förhandlingar. Man har erkänt, att det nuvarande båtsmanshället icke vore en tidsenlig institution. Särskildt har man, såsom departementschefen till statsrådsprotokollet anfört, fäst sig vid att båtsmännens antal vore större än hvad flottans behof kräfdes och att tillfälle att bereda alla den utbildning, som numera vore för en flottas bemanning erforderlig, saknades dels på grund af den stora kostnad sådan öfning skulle medföra, dels ock emedan svårigheter mötte uti sjelfva den nuvarande båtsmansorganisationen. Äfven vore af båtsmännen en del för gamla för att kunna anses fullt tjenstdugliga.

Såsom här ofvan finnes omförmäldt hafva ock redan tillförene flera förslag till anskaffande af en ny stamtrupp för flottan under förutsättning af båtsmanshållets sättande på vakans blifvit uppgjorda. Dessa hafva emellertid på grund af mot dem gjorda anmärkningar icke ansetts antagliga. Det nu af Kongl. Maj:t framlagda synes utskottet deremot erbjuda de fördelar, man afser att vinna. Bland dem vill utskottet särskildt framhålla: att den nya sjömanscorpsen skulle erhålla en för krigsbehof afpassad styrka, men att genom den organisation statsrådsprotokollet utvisar, ej mera manskap skulle vid hvarje tid vara i tjenstgöring, än som erfordrades för truppens och befälets utbildning och öfning; att genom ökad öfning manskapet skulle erhålla större tjenstduglighet än det nuvarande båtsmanshället; att tillökningen i corpsens stat och underhållskostnad icke komme att öfverstiga de till statsverket inflytande vakansafgifterna; att då corpsen i sig inneslöte alla för en flotta nödiga yrkesafdelningar, och den klasskilnad, som nu till stort men för disciplinen förefunnes mellan matrosar och båtsmän, komme att upphöra, den nya sjömanscorpsen skulle erhålla erforderlig enhet och sammanhållning; samt att öfvergången från den gamla till den nya organisationen synes vara så anordnad, att densamma kan försiggå utan vid slika fall vanliga slitningar. Då man alltså utan någon ytterligare kostnad för statsverket skulle genom förevarande förslags antagande erhålla en bättre bemanning för flottan än den nuvarande, på samma gång som den länge önskade åtgärden att sätta hela båtsmanshället på vakans blefve genomförd, anser utskottet sig böra tillstyrka bifall till förslaget.

Kongl. Maj:t har föreslagit det vilkor, att vakanssättningen skall fortfara endast så länge Riksdagen anvisar de af Kongl. Maj:t äskade

anslag till organisationens genomförande, hvaremot utskottet icke har något att erinra. De fördelar, som genom förslaget antagande skulle beredas rust- och rothållarne, blefve emellertid så godt som illusoriska, derest desse — för den möjlighet att vakanssättningen, till följd af Riksdagens anslagsvägran, i en framtid skulle upphöra — vore nödsakade att fortfarande underhålla rotehus och torp. Oaktadt, enligt utskottets förmenande, en sådan anslagsvägran förefaller osannolik, anser utskottet dock nödigt såsom vilkor för förslaget antagande föreslå, att rust- och rothållarne vid båtsmanshållet under vakanstiden må befrias från skyldighet att underhålla rotetorp och rotehus äfvensom från alla öfriga naturaprestationer eller utgifter utöfver de blifvande vakansafgifterna.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får utskottet på sådant sätt tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts framställning, att utskottet hemställer:

a) att, under vilkor att Riksdagen bifaller hvad Kongl. Maj:t föreslagit dels i fråga om tillökning af flottans officerscorps och utbildande af reservbefäl, dels, under fjerde hufvudtiteln, om aflöning till stamtrupp vid Vesternorrlands bataljon, det nuvarande båtsmanshållet må sättas på vakans samt de derigenom inflytande vakansafgifter, beräknade efter de i lagen om lindring i rustnings- och roteringsbesvären den 5 juni 1885 bestämda värden, ingå bland statsverkets inkomster under vilkor:

dels att Riksdagen till båtsmanshållets ersättande med en till flottans bemanning afsedd sjömanscorps af 4,000 man, så *organiserad*, att de nuvarande matros- samt eldare- och handtverkskompanierna uppbringas till en styrka af 1,100 man, som utgör sjömanscorpsens fasta stam; *att* en värfvad stamtrupp af 2,900 man uppsättes med en antagningstid af 8 år samt rekryteras med 362 à 363 man om året; *att* tjänstgöringstiden för manskapet i den fasta stammen bestämmes hufvudsakligen i enlighet med därför nu gällande föreskrifter; och *att* det värfvade manskapet skall tjänstgöra oafbrutet under tre år och fem månader, räknadt från och med maj månad det år inträdet i tjänstgöring egt rum till och med

september månad det tredje derpå följande året, efter hvilken tids förlopp manskapet permitteras, dock med skyldighet att på kallelse infinna sig till tjänstgöring; samt *aflönad* på sätt härvid såsom Bil. I fogade stat närmare utvisar, beviljar ett anslag på ordinarie stat af 533,797 kronor, dock att häraf under första året af den till åtta år bestämda öfvergångstiden till den nya organisationen endast anvisas en åttendedel, eller i jemnadt tal 67,000 kronor, och att detta belopp derefter under hvarje af de öfriga 7 öfvergångsåren med ungefär en åttendedel af hela anslagssumman årligen förhöjes;

dels att Riksdagen medgifver, att till anställande af daglönare vid flottans varf i båtsmännens ställe förhöjning i anslaget till flottans nybyggnad och underhåll framdeles må efter hand ega rum med högst 100,000 kronor, att utgå i den mån, som det hittills vanligen vid varfven använda antalet båtsmän icke kan genom uppfordring af kvarvarande manskap vid båtsmanshållet erhållas, och således till hela beloppet först sedan sådant arbetsbiträde icke vidare i följd af vakanssättningen finnes att tillgå;

dels att vakanssättningen skall ega rum i mån af uppkommande afgang inom båtsmanshållet äfvensom af skeende öfverflyttning af båtsmän till den nya sjömanscorpsen, dock icke under öfvergångstiden till den nya organisationen med mera än en åttendedel af nu varande effektiva rotar årligen, Kongl. Maj:t likväl obetaget att, om sådant erfordras och finnes utan olägenhet för flottans bemanning kunna ega rum, medgifva en något större årlig vakanssättning;

dels att vakanssättningen skall fortfara, så länge Riksdagen anvisar nyssnämnda båda anslag äfvensom de här ofvan till reservbefäls utbildande och pensionering äskade belopp; och

dels att rust- och rotehållarne vid båtsmanshållet under vakanstiden äro frie från skyldigheten att underhålla rotetorp och rotehus, äfvensom från alla öfriga na-

turaprestationer eller utgifter utöfver de blifvande vakansafgifterna; samt

b) att i sammanhang med denna sjömanscorpsens organisation den från extra anslaget till minväsendet aflönade mintillverkningspersonalen uppföres på ordinarie stat, samt aflöningsanslaget i följd deraf förhöjes med 13,200 kronor.

Angående aflöning till flottans corpser och stater.
[8.]

7:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att, i öfverensstämmelse med hvad i den kongl. propositionen angående statsverkets tillstånd och behof under punkterna 1—7 af denna hufvudtitel hemställts, anslaget till aflöning för flottans corpser och stater, nu utgörande 1,211,184 kronor, måtte förhöjas med följande belopp:

för utbildande af reservbefäl.....	kr. 13,350: —	
till aflöning åt 2 miningeniörer.....	» 8,000: —	
till påbörjande af sjömanscorpsens uppsättning.....	» 67,000: —	
till aflöning åt mintillverkningspersonalen..	» 13,200: —	101,550: —
hvarigenom anslaget komme att uppgå till 1,312,734 kronor.		

Då utskottet tillstyrkt bifall till hvad Kongl. Maj:t i nämnda punkter föreslagit, får utskottet, med hänvisning till punkterna 1—6 af dess betänkande angående denna hufvudtitel, hemställa,

att, under vilkor af Riksdagens bifall till hvad utskottet under punkterna 4:o, 5:o och 6:o af detta utlåtande hemställt, anslaget för flottans corpser och stater, nu utgörande 1,211,184 kr., må, förhöjdt med följande belopp:

för utbildande af reservbefäl.....	kr. 13,350: —
till aflöning åt 2 miningeniörer.....	» 8,000: —
till påbörjande af sjömanscorpsens uppsättning.....	» 67,000: —
till aflöning åt den på ordinarie stat öfverflyttade mintillverkningspersonalen.....	» 13,200: —
eller tillhopa kr. 101,550: —	
uppföras till 1,313,734 kronor.	

8:o. Kongl. Maj:t har föreslagit:

att Riksdagen må medgifva, att hvad af anslaget till ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge län och Södra Möre härad af Kalmar län icke redan på grund af 1872 och 1876 årens riksdagsbeslut bör inräknas bland tillgångarne till aflöning för flottans corpser och stater må för genomförande af den år 1876 beslutade löneregleringen under år 1888 användas; och

att i öfrigt för denna lönereglerings genomförande under år 1888 ett anslag af 50,000 kronor må å extra stat för samma år anvisas, att gemensamt med anslaget till aflöning för flottans corpser och stater redovisas.

Med erinran, att Kongl. Maj:ts nu gjorda framställningar öfverensstämma med hvad vid föregående riksmöten blifvit af Kongl. Maj:t föreslaget och af Riksdagen godkändt, får utskottet hemställa:

a) att hvad af anslaget till ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge län och Södra Möre härad af Kalmar län icke redan på grund af 1872 och 1876 årens riksdagsbeslut bör inräknas bland tillgångarne till aflöning för flottans corpser och stater må för genomförande af den år 1876 beslutade löneregleringen under år 1888 användas; och

b) att i öfrigt för denna lönereglerings genomförande under år 1888 ett anslag af 50,000 kronor må å extra stat för samma år anvisas att gemensamt med anslaget till aflöning för flottans corpser och stater redovisas.

Lindring i rustnings- och roteringsbesvären.

9:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att nuvarande anslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvären, 162,000 kronor, måtte för år 1888 nedsättas till 140,000 kronor.

Till statsrådsprotokollet öfver sjöförvarsärenden den 12 januari 1887 anför statsrådet och chefen för sjöförvarsdepartementet, att, på sätt han till statsrådsprotokollet den 31 december 1886 anför i fråga om organisationen af sjömanscorpser (se 6:o), komme, sedan vakans-

Angående aflöning åt flottans corpser och stater.

[9. o. 10.]

Angående lindring i rustnings- och roteringsbesvären.

[11.]

sättningen af båtsmanshället blifvit fullständigt genomförd, det till lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna nu anvisade anslag å 162,000 kronor att blifva obehöfligt, enär den medgifna lindringen i dessa besvär derefter komme att tillgodonjutas medelst afkortning på vakansafgifterna och icke genom godtgörelse från statsverket; och då vid den nya organisationen af sjömanscorpsen beräknats, att åtminstone en åttendedel af de nu effektiva rust- och rotehåll under år 1888 blefve vakant, borde ock nedsättning af nämnda anslag för samma år ega rum med minst en åttendedel eller — för att göra återstoden af anslaget med lämpligt belopp jemnt delbar på de återstående sju anslagsåren — med 22,000 kronor.

Vidare hafva inom Andra Kammaren väckts och till statsutskottet remitterats motioner angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna m. m. af herr *H. Andersson* i Nöbbelöf m. fl. (motion n:o 3), herr *N. Åkesson* (motion n:o 5), herr *Liss Olof Larsson* m. fl. (motion n:o 10), herr *J. Sjöberg* i Bodaryd (motion n:o 17), herr *N. Nilsson* i Vrångebol (motion n:o 26), herr *J. Anderson* i Tenhult (motion n:o 49) och herr *A. Hansson* i Solberga (motion n:o 104).

Utskottet kommer framdeles att afgifva utlåtande öfver dessa motioner, som utskottet ännu ej hunnit slutligen behandla.

Då utskottet, såsom här ofvan under 6:o synes, tillstyrkt bifall till Kongl. Maj:ts nu framlagda förslag angående båtsmanshällets sättande på vakans och inrättande af en ny sjömanscorps, har utskottet visserligen ej något att erinra deremot att förslagsanslaget till lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna af det här ofvan anförda skäl nedsattes med 22,000 kronor, men då, å andra sidan, Riksdagens blifvande beslut öfver nyssnämnda motioner kan medföra anslaget ökning, torde ett uttryckligt beslut om dess nedsättning ej böra fattas utan att i sammanhang härmed förbehåll göres om den möjliga ökning, som af andra grunder kan föranledas; och får utskottet därför hemställa,

a) att, under vilkor af Riksdagens bifall till hvad utskottet under punkt 6:o af detta utlåtande hemställt, nuvarande anslag till lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna må för år 1888 nedsättas med 22,000 kronor; och

b) att utskottet må framdeles under riksdagens lopp ega att föreslå de jemkningar i eller tillägg till de under femte hufvudtiteln upptagna belopp, hvartill Riksdagens blifvande beslut öfver ofvan berörda motioner må föranleda.

Flottans nybyggnad och underhåll.

10:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, *Angående flottans nybyggnad och underhåll.* det den medelstillgång, som uppkommit genom de från statskontoret aflemnade vakansafgifterna för åren 1884 och 1885, såväl som de ytterligare inflytande belopp af samma afgifter, hvilka enligt Riksdagens redan fattade beslut böra komma sjöförsvaret till godo, må användas till iståndsättande af Skeppsholmsbron i Stockholm, nya ångpannor till korvetten Balder och nytt tyghus vid flottans station i Karlskrona, hvilka arbeten eljest skulle af anslaget till flottans nybyggnad och underhåll bekostas, med förklarande att deraf i främsta rummet må utgå det till Skeppsholmsbrons iståndsättande erforderliga belopp samt den del af anskaffningskostnaden för nya ångpannor till korvetten Balder, hvartill nämnda anslag ej lemnade tillgång, och derefter så mycket af kostnaden för uppförande af nytt tyghus i Karlskrona, som med återstoden kunde bestridas.

[12.]

Af statsrådsprotokollet den 12 januari 1887 sid. 8 inhemtas, att ifrågavarande medelstillgång utgör 185,165 kronor 51 öre, hvarutöfver möjligen ytterligare restantier till jemförelsevis mindre betydliga belopp kunna komma att inflyta.

Beträffande de arbeten, hvilka Kongl. Maj:t föreslagit måtte med ifrågavarande medelstillgång utföras, inhemtas af nämnda statsrådsprotokoll, att *Skeppsholmsbron härstüdes*, enligt af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen verkställd besigtning, derutinnan vore i mindre godt stånd, att de särskilda spannen förskjutit sig i horisontel rigtning, så att för ögat tydligen märkbara bugter uppkommit, genom hvilka sidoförskjutningar eller böjningar broreglarnes bärförmåga i afsevärd grad förminskats, hvarjemte observerats, att brons dilatationer eller längdförändringar vid olika temperaturgrader icke kunde ske fritt, till följd deraf att erforderliga spelrum mellan ändarne af de öfver alla bropelarne sammanhängande brospannen och landfästenas bröstmurar icke funnes. Enligt styrelsens åsigt behöfde bron derföre rätas medelst spännstag och domkrafter, hvilket arbete Bergsunds mekaniska verkstad erbjudit sig att verkställa för 8,600 kronor, under förutsättning likväl att bröstmurarnes tillbakaflyttning äfvensom körbanans löstagande och återinläggning besörjdes af beställaren af arbetet. Dessa sistnämnda arbeten beräknades af marinförvaltningen kunna utföras för 25,000

kronor, hvadan brons fullständiga iståndsättande skulle kosta 33,600 kronor. Kongl. Maj:ts förslag i denna del anser sig utskottet böra tillstyrka.

Hvad derefter angår *nya ångpannor åt korvetten Balder*, inhemtas af statsrådsprotokollet, att de nuvarande pannorna, enligt hvad vederbörande besigtningmän uttrönt, icke kunde göras fullt tjänstbara utan att undergå en så dyrbar reparation, att den uppginge till nära nog lika mycket, som nya ångpannor skulle kosta, och att det enda dugliga i pannorna vore messingstuberna samt armaturen. Det vore därför nödvändigt att redan innevarande år anskaffa nya ångpannor, hvilka beräknades kosta 110,000 kronor. Af innevarande års nybyggnads- och underhållsanslag finnes emellertid endast 13,000 kronor för ändamålet tillgängliga, hvarför departementschefen ansåge lämpligt, att återstående 97,000 kronor finge tagas af ifrågavarande medelstillgång.

Hvad slutligen beträffar *nytt tyghus vid flottans station i Karlskrona*, upplyses i statsrådsprotokollet, att det nuvarande tyghuset derstädes, uppfördt 1757, erfordrade reparation å grund, ytterväggar, bjelklag och tak för tillsammans 57,700 kronor, att huset ändock icke genom reparationen blefve tidsenligt, helst som det vore af trä och således icke kunde från eldskada skydda de dyrbara förråd och samlingar, det inneslöte, hvarföre departementschefen funne ändamålsenligast att uppföra ett nytt tyghus af sten, som beräknades kosta 109,930 kronor.

Då emellertid Riksdagen nästlidet år höjde anslaget till flottans nybyggnad och underhåll från 1,078,000 kronor till 1,200,000 kronor, och således medel från detta anslag borde finnas att tillgå för anskaffning af nya ångpannor till korvetten Balder, och då vidare det nuvarande tyghuset vid flottans station i Karlskrona icke torde vara i bristfälligare skick, än att det ännu några år kan med smärre reparationer bibehållas, finner utskottet icke skäl förorda Kongl. Maj:ts framställning i berörda punkter. Utskottet, som således ansett sig böra tillstyrka bifall endast delvis till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, kommer att här nedan under punkt 17:o yttra sig om användande af den öfriga delen af ifrågavarande medelstillgång. Utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förslag må på det sätt bifallas, att af den medelstillgång, som uppkommit genom de från statskontoret aflemnade vakansafgifterna för åren 1884 och 1885, hvilka enligt Riksdagens redan fattade beslut böra komma sjöförsvaret till godo, må för iståndsättande af Skeppsholmsbron i Stockholm användas 33,600 kronor.

Sjöbeväringens vapenöfningar.

11:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att det på ordinarie stat anvisade förslagsanslag till sjöbeväringens vapenöfningar, 72,400 kronor, må användas, förutom till de vid dess beviljande afsedda ändamål, jemväl till reparation och komplettering af de värnpligtiges beklädnad äfvensom till stadgad ersättning åt de värnpligtige, som sjelfva ombesörja sin beklädnad eller någon del deraf; och

att detta medgifvande måtte få afse äfven innevarande år.

Af det den kongl. propositionen angående statsverkets tillstånd och behof bilagda statsrådsprotokollet öfver sjöförvarsärenden den 12 januari 1887 inhemtas å sid. 10, att nästlidet års Riksdag anvisat dels för sjöbeväringens vapenöfningar å ordinarie stat ett förslagsanslag å 72,400 kronor, dels ock till anskaffning af beklädnad och sängservis för sjöbeväringen ett extra auslag för innevarande år å 71,000 kronor; att, enär statsrådet och chefen för sjöförvarsdepartementet ansett, att den årligen återkommande kostnaden för anskaffning af ifrågavarande klädespersedlar icke, såsom vid första anskaffningen egt rum, borde anvisas å extra stat, utan inbegripas i anslaget för sjöbeväringens vapenöfningar på den ordinarie staten, departementschefen anmodat marinförvaltningen att inkomma med uppgift på den tillökning i anslaget för sjöbeväringens vapenöfningar, som för beklädnaden åt värnpligtige vid flottan under år 1888 kunde anses nödig; att nämnda myndighet till svar derå meddelat, att erfarenhet saknades för att med någon större grad af tillförlitlighet beräkna den erforderliga ökningen i anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar för reparation och komplettering af de vid flottan värnpligtiges beklädnad under år 1888, men att, med afseende derå att beklädnadspersedlarne blifvit året förut nyanskaffade, berörda kostnad torde blifva jemförelsevis obetydlig, samt anhållit till följd deraf, att med afgifvande af den berörda uppgiften måtte till ett kommande år få anstå, och föreslagit, att kostnaden för reparation och komplettering af de vid flottan värnpligtiges beklädnad för år 1888 måtte få utgå af förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenöfningar, hvilket i händelse af behof kunde få öfverskridas; samt att, då ifrågavarande anslag vore beräknadt för aflöning åt såväl befäl ocn underbefäl som värnpligtige samt för naturaunderhåll, sjukvård, upp-

Angående användande af anslaget till sjöbeväringens vapenöfningar.
[13 o. 14]

fordring och hemlof samt inkasernering af de värnpligtige, departementschefen ansett Riksdagens medgifvande för anslagets användande jemväl för reparation och komplettering af beklädnaden vara erforderligt.

Efter hvad sålunda blifvit inhemtadt, hemställer utskottet,

att det på ordinarie stat anvisade förslagsanslag till sjöbeväringens vapenöfningar, 72,400 kronor, må under åren 1887 och 1888 användas, förutom till de vid dess beviljande afsedda ändamål, jemväl till reparation och komplettering af de värnpligtiges beklädnad äfvensom till stadgad ersättning åt de värnpligtige, som sjelfve ombesörja sin beklädnad eller någon del deraf.

Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna.

Angående lots-
verket.
[15.]

12:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att det till lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstalterna erforderliga penningeanslag må upptagas till enahanda belopp, hvar till inkomsten af titeln fyr- och båkmedel beräknats, eller till 1,200,000 kronor, och följaktligen anslaget, med inberäkning af deri ingående friheter och ersättningar, utföras med 1,200,409 kronor, hvarvid Kongl. Maj:t tillika förutsatt, att de å inkomsttiteln fyr- och båkmedel uppkommande öfverskott fortfarande må såsom hittills få användas för de med anslaget afsedda ändamål.

Med erinran, att Kongl. Maj:ts nu gjorda framställning öfverensstämmer med hvad i afseende å förevarande anslag blifvit vid föreående riksdagar föreslaget och godkänt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må bifalla hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit.

Angående
pension åt
öfverfyringeniö-
ren N. G. von
Heidenstam.
[16.]

13:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att öfverfyringeniören *Nils Gustaf von Heidenstam* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han erhåller nådigt afsked, från lots- och fyrmedlen erhålla för sin återstående lifstid en årlig pensionsfyllnad till så stort belopp, att densamma tillhoppa med pensionen från amiralitetskrigsmanskassan utgör 4,000 kronor, eller 2,372 kronor.

Sedan, enligt hvad statsrådet och chefen för Kongl. sjöförsvarsdepartementet i skrifvelse af denna dag anmält, öfverfyringeniören von

Heidenstam under gårdagen aflidit, har följaktligen frågan om den af Kongl. Maj:t för honom föreslagna pension förfallit; hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

14:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen ville medgifva, det *öfverlotsen* af 1:sta graden vid Kalmar lotsplats *C. V. Kinnmans enka Johanna Kinnman*, född Malmsten, måtte för sin återstående lifstid tilldelas ett årligt understöd af 300 kronor, att utgå från lots- och fyrmedlen, äfvensom att, i händelse af bifall härtill, detta understöd måtte få utgå från och med år 1887.

*Angående
understöd åt
öfverlotsen C.
V. Kinnmans
enka.
[17.]*

Af statsrådsprotokollet (sid 14) inhemtas:

att sökandens man, som var född den 23 juni 1830, antagits i statens tjenst den 3 juni 1848 såsom underkanonier samt, efter vunnen befordran till underkonstapel, blifvit anställd såsom fyrmästare vid Häradsskärs fyrinrättning år 1863, hvarifrån han år 1867 förflyttats till lotsåldermansbefattning vid Dalarö lotsplats och den 29 mars 1881 blifvit befordrad till öfverlots af 1:sta graden inom Kalmar lotsfördelning, hvilken befattning han innehade vid sin död den 21 april 1883;

att sökanden, som vore född den 27 april 1834, icke hade annan inkomst för sitt och en omyndig dotters uppehälle än ett årligt gratial från amiralitetskrigsmanskassan till belopp af 90 kronor jemte den tillfälliga nådegåfva, som uppå särskilda underdåniga ansökningar årligen henne beviljats från lotsverkets medel och hvilken under de senare åren utgått med 100 kronor hvarje gång; samt

att hon, enligt ingifvet prestbetyg, befunne sig medellös.

I afgifvet yttrande i anledning af enkan Kinnmans ansökan hade lotsstyrelsen meddelat, att öfverlotsen Kinnman under de 20 år han af sin nära 35-åriga tjenstetid varit anställd vid lotsverket med synnerligt nit och framstående skicklighet fullgjort sina åligganden, hvarför ock honom vid särskilda tillfällen varit anförtrodt att bestrida lotsfördelningschefs- och lotskaptenstjenst, äfvensom att hans bana afbrutits, innan han hunnit sörja för sina efterlevandes framtid ens på det sätt, som numera, efter inrättande af lotsverkets enskilda pensionskassa, erbjödes lotsverkets personal, samt att han icke genom sin befordran till öfverlots af 1:sta graden vann någon förbättrad pensions- och gratialsrätt, utan bibehöll den rätt han i sådant afseende förvärfvat såsom lotsålderman; på grund af hvilka skäl, och då enkan Kinnman vore

medellös, lotsstyrelsen hemställde, huruvida icke en årlig pension af 300 kronor kunde beredas henne.

Med hänsyn till de behjertansvärda omständigheter, som tala för beviljande af understöd åt enkan Kinnman, får utskottet sålunda tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts framställning, att utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förslag må på det sätt bifallas, att Riksdagen medgifver, det öfverlotsen af 1:sta graden vid Kalmar lotsplats C. V. Kinnmans enka Johanna Kinnman, född Malmsten, må från och med år 1888 så länge hon lefver enka åtnjuta ett årligt understöd af 210 kronor, att utgå från lots- och fyrmedlen.

Nautisk-meteorologiska byrån.

Angående anslaget till nautisk-meteorologiska byrån.

[18.]

15:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit, att anslaget till nautisk-meteorologiska byrån, 9,000 kronor, måtte i riksstaten såsom *reservationsanslag* uppföras.

Af stadsrådsprotokollet den 12 januari 1887 (sid. 15 och 16) inhemtas, att Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning föranledts deraf, att de behof, detta anslag afsåge att fylla, vore af vexlande beskaffenhet, och till följd deraf ett fast anslag föranledde dertill, att, oaktadt besparingar å anslaget ena året kunde göras, man likväl ett annat år saknade medel att fylla det behof, som något öfverstege hvad med det fasta anslaget kunde betäckas.

Då utskottet emellertid fortfarande vidhåller sin vid 1884 års riksdag uttalade mening, att ett fast anslags förändrande till vare sig reservations- eller förslagsanslag icke bör ske utan särdeles tvingande skäl, och då sådana icke synas vara för handen beträffande ifrågavarande anslag, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må vinna Riksdagens bifall, utan anslaget till nautisk-meteorologiska byrån, 9,000 kronor, fortfarande som hittills såsom fast anslag i riksstaten uppföras.

Öfriga ordinarie anslag.

16:o. I afseende å öfriga, här ofvan ej omnämnda ordinarie anslag under denna hufvudtitel har Kongl. Maj:t icke föreslagit annan förändring, än att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, det i nuvarande riksstat anvisade anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., 47,012 kronor, måtte förhöjas med 50 kronor till 47,062 kronor; och får utskottet med anledning deraf hemställa,

*Angående
öfriga ordi-
narie anslag.*
[19.]

att samtliga de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel, i hvilka förändring här ofvan icke blifvit ifrågasatt, må i 1888 års riksstat upptagas till oförändrade belopp, dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må få till beloppet jemkas i den mån, som för jemnande af hufvudtitelns slutsumma kan finnas erforderligt.

Extra anslag.

Förutom här ofvan begärda extra anslag, 50,000 kronor, för genomförande under år 1888 af löneregleringen för flottan har Kongl. Maj:t för fyllande af tillfälliga behof inom sjöförsvaret gjort följande framställningar:

Fartygsmateriel.

17:o. Till byggande af *en pansarbåt af »Sveas» cert* har Kongl. Maj:t äskat ett belopp af 2,868,000 kronor, deraf för år 1888 700,000 kronor.

*Angående byg-
gande af en
pansarbåt af
»Sveas» cert*
[20.]

Då Kongl. Maj:t till nästlidet års Riksdag gjorde samma framställning som den förevarande, fann Riksdagen, vid det förhållande att pansarbåten »Svea» då ännu icke var i fullständigt skick och således tillräcklig erfarenhet saknades, huruvida detta fartyg verkligen komme att uppfylla de förväntningar, man fäst vid detsamma, icke skäl bifalla Kongl. Maj:ts framställning.

Sedan dess har emellertid, såsom af statsrådsprotokollet den 12 januari 1887 inhemtas, »Svea» blifvit färdigbyggd samt, enligt fackmäns efter verkställda besigtningar och profturer uttalade åsigtter, de förväntningar, man fäst vid dess hastighet, bestyckning och lämplighet för kustförsvaret, blifvit icke blott fullt realiserade, utan jemväl öfverträffade.

Med stöd af hvad sålunda inhemtats får utskottet, med hänvisning till hvad utskottet här ofvan under punkten 10:o yttrat, hemställa,

att Riksdagen må till byggande af en pansarbåt af »Sveas» cert bevilja ett anslag af 2,868,000 kronor och deraf för år 1888 anvisa *dels*, af den medelsttillgång, som uppkommit genom de från statskontoret aflemnade vakansafgifterna för åren 1884 och 1885, hvilka enligt Riksdagens redan fattade beslut böra komma sjöförsvaret till godo, det belopp af 151,565 kronor 51 öre, som återstår efter afdrag af 33,600 kronor, hvilka erfordras för iståndsättande af Skeppsholmsbron i Stockholm, och *dels* såsom extra anslag 548,434 kronor.

Angående anskaffning af en 1:a klassens minbåt.

[21.]

18:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att till anskaffning af *en första klassens minbåt* måtte anvisas 135,000 kronor.

Då emellertid flottan för närvarande är försedd med 13 minbåtar: 4 af 1:sta, 8 af 2:dra och 1 af 3:dje klass, och således något tränande behof af en ytterligare minbåt af första klass icke synas vara för handen, får utskottet hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må vinna Riksdagens bifall.

Artillerimateriel.

Angående anskaffande af artillerimateriel och utredning.

[22 o. 23.]

19:o. Till anskaffning af *artillerimateriel* har Kongl. Maj:t äskat beviljande af 100,000 kronor, hvarjemte Kongl. Maj:t föreslagit, det Riksdagen måtte medgifva,

att det öfverskott af 27,000 kronor, som uppkommit å det genom Kongl. Maj:ts nådiga bref den 23 maj 1884 till marinförvaltningens för-

fogande ställda belopp af 82,500 kronor för anskaffande af 11 st. 12 cm. kanoner, måtte få användas till anskaffning af artillerimateriel för flottans fartyg.

Af statsrådsprotokollet den 12 januari 1887 (sid. 24) inhemtas, hurusom marinförvaltningen anmält följande behof af artillerimateriel:	
1,650 repetergevär à 50 kr.	82,500: —
300 revolverar, hvilka till följd af förhöjdt upphandlingspris måste upptagas till 40 kr. st.	12,000: —
brunt krut med kärl	29,500: —
kanoner, lavetter, projektiler, kulsprutor m. m. kr. 359,990, hvaraf dock för år 1888 vore behöfligt endast	76,000: —
bestyckningsmateriel för Kungsholms fästning, och befästningarna vid Hästholmen 518,410 kr., hvaraf dock för år 1888 vore behöfligt endast	100,000: —
	<hr/>
Summa kronor	300,000: —,

hvilket belopp herr statsrådet och chefen för sjöförvarsdepartementet, i anseende till nödvändigheten att så mycket som möjligt begränsa de extra anslagen, ansett kunna nedsättas till 100,000 kronor, dock under hemställan att derutöfver måtte för ifrågavarande ändamål jemväl få användas ofvanberörda behållning, 27,000 kronor.

Rörande denna behållning har marinförvaltningen, enligt hvad af statsrådsprotokollet (sid. 24) inhemtas, meddelat att, sedan 1884 års Riksdag beviljat ett extra anslag af 246,400 kronor till artilleri- och utredningsmateriel för redan befintliga fartyg, samt Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 23 maj 1884 af berörda belopp stält till marinförvaltningens förfogande 82,500 kronor för anskaffande af 11 st. 12 cm. kanoner, så hade vid anskaffningen af dessa kanoner genom opåräknad prisnedsättning uppstått en behållning af omkring 27,000 kronor, hvilken tillgång syntes böra användas för tillgodoseende af behofvet utaf artillerimateriel för flottans fartyg, utöfver hvad för sådant ändamål blifvit såsom extra anslag begärdt.

På grund af hvad sålunda inhemtats, och då Riksdagen jemväl nästföregående år beviljat 100,000 kronor för anskaffning af artillerimateriel, får utskottet, under uttalande af den önskan att artillerimaterielen, så vidt ske kan, må tillverkas inom landet, hemställa:

- a) att till anskaffning af artillerimateriel ett belopp af 100,000 kronor må på extra stat för år 1888 anvisas; samt

b) att Riksdagen må medgifva, att det öfverskott af 27,000 kronor, som uppkommit å det genom Kongl. Maj:ts bref den 23 maj 1884 till marinförvaltningens förfogande ställda belopp af 82,500 kronor för anskaffande af 11 st. 12 cm. kanoner, får användas till anskaffning af artillerimateriel för flottans fartyg.

Minväsendet.

Angående an-
skaffande af
minor.
[24.]

20:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att till anskaffande af 24 st. 14-tums *sjelfgående minor* måtte anvisas ett extra anslag af 216,000 kronor.

Då utskottet emellertid, såsom här ofvan under punkt 18:o inhemtas, ansett sig icke böra tillstyrka anskaffande af en första klassens minbåt, samt, med hänsyn till de stora kostnader, föreslagna byggandet af en första klassens pansarbåt medför, besparingar i öfrigt, så vidt möjligt är, måste göras, får utskottet, som ansett bestämmelse ej lämpligen böra meddelas om de till anskaffande ifrågasatta minornas antal och dimensioner, endast på det sätt tillstyrka bifall till Kongl. Maj:ts framställning, att utskottet hemställer,

att till anskaffning af *sjelfgående minor* ett belopp af 90,000 kronor må på extra stat för år 1888 anvisas.

Angående
tänd- och syft-
stationer vid
Oskar-Fre-
driksborg och
Vaxholm.
[25.]

21:o. Kongl. Maj:t har föreslagit att till anläggande af *tänd- och syftstationer vid Oskar-Fredriksborg och Vaxholm* måtte anvisas 58,300 kronor.

Från marinförvaltningen har utskottet inhemtat, att minförsvaret för Stockholm vore anordnad på två linier: den yttre, omfattande Siarö, Grinda och Oaxen, samt den inre för skyddande af lederna vid Oskar-Fredriksborg och Vaxholm, att minmateriel redan funnes anskaffad till betydlig del för den förra och fullständigt för den senare, att emellertid denna dyrbara materiel icke kunde användas, derest icke bombfria tänd- och syftstationer anlades, hvilka afsåge: de förra att åt apparaterna för minornas antändning bereda skydd och de senare att från dem verkställa insyftning af det fiendtliga fartyget vid dess passerande af utlagd minas verkningskrets.

Då emellertid ifrågavarande anskaffning utan olägenhet torde kunna fördelas på två år, får utskottet hemställa,

att Riksdagen till anläggande af tänd- och syftstationer vid Oskar-Fredriksborg och Vaxholm må bevilja ett belopp af 58,300 kronor och deraf på extra stat för år 1888 anvisa 30,000 kronor.

22:o. Till *minväsendets utveckling* är af Kongl. Maj:t för år 1888 äskadt ett extra anslag af 6,517 kronor 70 öre.

Med hänvisning till hvad statsrådsprotokollet den 12 januari 1887 (sid. 26 och 27) rörande denna fråga innehåller, får utskottet hemställa,

Angående minväsendets utveckling.
[26.]

att till minväsendets utveckling ett belopp af 6,517 kronor 70 öre må på extra stat för år 1888 anvisas.

23:o. Till *fullbordande af ett minskjul vid Stockholms station* har Kongl. Maj:t för år 1888 äskat ett extra anslag af 53,800 kronor.

Enär 1886 års Riksdag till byggande af berörda minskjul beviljat ett extra anslag af 107,600 kronor och deraf för innevarande år anvisat 53,800 kronor, får utskottet hemställa,

Angående fullbordande af minskjul vid Stockholms station.
[27.]

att Riksdagen må till fullbordande af ett minskjul vid Stockholms station på extra stat för år 1888 anvisa 53,800 kronor.

Ersättningar och anskaffningar för försvaret af Fårösund.

24:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen i *ersättning för kostnaden för redan beslutade arbeten vid Fårösund* måtte på extra stat för år 1888 anvisa 33,811 kronor 30 öre.

Af statsrådsprotokollet den 12 januari 1887 inhemtas å sid. 27 och 28, att i det belopp, 376,000 kronor, som 1886 års Riksdag utom hufvudtitlarne anvisade till ersättning af vissa kostnader för rustningar af flottans fartyg och andra åtgärder för neutralitetens upprätthållande, ingått ett belopp af 45,854 kronor 99 öre för åtskilliga genom fortifikationens försorg dels redan utförda dels oafslutade befästnings- och

Ersättningar och anskaffningar för försvaret af Fårösund.
[28.]

andra arbeten vid Fårösund. Summan af de utaf fortifikationen bestridda utgifter uppgick emellertid till 67,306 kronor 29 öre, deraf för kanonbäddningar 9,087 kronor 43 öre samt för kruthus 5,769 kronor 29 öre, hvadan, efter afdrag af 140 kronor, som influtit för försåldt virke och skogsaffall, utöfver redan beräknade 45,854 kronor 99 öre erfordrades ytterligare 21,311 kronor 30 öre till ersättande af de sålunda af fortifikationen utbetalda förskott. Härtill borde ock läggas en summa af 500 kronor, som enligt kontrakt med entreprenören af kruthusbyggnaden vid slutliqviden innehållits för att till honom utbetalas först sedan den tid af ett år förflutit, hvarunder entreprenören vore skyldig att för byggnadens bestånd ansvara. Ersättningssumman till fortifikationen komme således i sjelfva verket att uppgå till 21,811 kronor 30 öre.

Af de arbeten, som blifvit anbefalda till utförande, återstode ännu upprensning af norra inloppet till Fårösund till sådant djup, att det kunde begagnas af flottans mindre djupgående fartyg, samt expropriation af erforderlig mark för befästningarna. Hvad det förstnämnda arbetet beträffade, vore kontrakt redan uppgjort med viss man om upprensning af farleden till ett pris icke öfverstigande 12,000 kronor. Arbetet, som nu vore till hälften fullbordadt, skulle enligt kontraktet blifva färdigt den 1 juli innevarande år. Hvad anginge expropriationen, kunde densamma icke företagas förr än under innevarande års vår, och kostnaden därför således ännu icke uppgifvas.

Efter hvad sålunda blifvit inhemtadt hemställer utskottet,

att i ersättning för kostnaden för redan beslutade arbeten vid Fårösund ett extra anslag å 33,811 kronor 30 öre må på extra stat för år 1888 anvisas.

Angående nybyggnader och anskaffningar för försvaret af Fårösund.

[29.]

25:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen för *nybyggnader och anskaffningar vid Fårösund* måtte å 1888 års stat anvisa ett extra anslag af 46,571 kronor.

Utom redan utförda eller till utförande anbefalda arbeten vid Fårösund, om hvilka i nästföregående punkt närmare förmåles, erfordrades, enligt hvad af statsrådsprotokollet den 12 januari 1887 sid. 28 och 29 inhemtas, ytterligare åtskilliga anordningar och anskaffningar. För bevakningspersonalen, som enligt stationsbefälhafvarens af marinförvaltningen biträdda förslag borde utgöras af en i tjenst varande eller pensionerad underofficer af flottan, en vapensmed eller en eljest i vapensmedsyrket tillräckligt hemmastadd man, för vård af dyrbarare och

ömtåligare delar af kanonmekanismer och lavettage, samt en vaktkarl, erfordrades ett boningshus af trä, innehållande 2 rum och 1 kök till underofficeren, 1 rum och 1 kök till hvar och en af den öfriga personalen samt 1 rum med eldstad för förvarande af nämnda artilleriemateriel. Utom det för minmaterielen afsedda nybyggda förrådshuset, erfordrades ett hus för vägning och förvaring af projektiler och öfrig artilleriemateriel. Den till minförrådshuset ledande bryggga borde fullbordas medelst landfästes anbringande samt bryggans förseende med 2:ne spår för att derigenom kunna påskynda inlastningar af minmateriel, då spärrningar med minlinier skulle utföras. Materialier, bestående af jernvägsskenor, till blinding af tändstationernas tak äfvensom till täckning af håltraverserna i batterierna I och III borde anskaffas. Ammunitionsförrådet borde fullständigast till det antal granater, skrä, karduser, perkussionsrör m. m., som funnes bestämdt uti den af marinförvaltningen fastställda utredning för batterierna vid Fårösund; äfvensom borde en del på särskilda förteckningar upptagna inventarier för min- och artilleridepartementen, transportvagn för krut samt en mindre båt för bevakningspersonalen anskaffas.

Kostnaden för de sålunda anmälda nya behofven beräknades till följande belopp:

för boningshus åt bevakningspersonalen m. m.	14,500: —
» hus för projektiler.....	3,500: —
» fullbordande af bryggan till minförrådshuset	2,600: —
» täckningsmaterialier	11,633: —
» ammunitionsutredning	11,968: —
» inventarier för mindepartementet	1,194: —
» d:o för artilleridepartementet	805: —
» en transportvagn.....	100: —
» en mindre båt för bevakningspersonalen	271: —

tillsammans kr. 46,571: —

Utskottet, som med hänsyn till de betydliga belopp, som å denna hufvudtitel anvisats, anser att med ifrågavarande nybyggnader och anskaffningar tills vidare bör anstå, hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke
må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 3 Juni 1887.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

vid punkten 3:o (angående användande af lönetillägg): af herr O. Jonsson;

vid punkten 5:o (angående anslag till två miningeniörer): af herr O. Jonsson;

vid punkten 6:o (angående båtsmanshållets sättande på vakans och inrättande af en ny sjömanscorps): af herrar vice talmannen S. Nilsson, O. Jonsson, A. Persson och L. O. Larsson;

vid punkten 14:o (angående understöd åt öfverlotsen C. V. Kinnmans enka): af herrar grefve G. Sparre, friherre F. von Essen, H. P. P. Tamm, N. Fosser och C. E. Casparsson;

vid punkten 17:o (angående byggande af en pansarbåt af »Sveas» cert): af herrar Carl Ijvarsson, N. Petersson, N. Olsson, vice talmannen S. Nilsson, P. O. Hörnfjeldt, O. Jonsson, P. Pehrson, A. Persson, N. Persson, Liss Olof Larsson och P. G. Näslund, hvilka yrkat afslag;

vid punkten 20:o (angående anskaffande af minor): af herr H. P. P. Tamm, som ansett, att, utan hänsyn till frågan om anskaffande af pansarbåt, Kongl. Maj:ts proposition bort åtminstone i den utsträckning bifallas, att behofvet af en »utredning» af minor till de minfartyg och båtar, vi redan ega, tillgodoses, och därför yrkat,

att till anskaffning af sjelfgående minor ett belopp af 180,000 kronor må på extra stat för år 1888 anvisas.

Stat

för Kongl. flottans sjömanscorps.

Antal.		Månadslön pr år.	Dagaflöning i land för		Summa aflöning från aflö- nings- anslaget.	Dagaflöning till sjös för		Summa summarum.	
			245 dagar.	75 dagar.		120 dagar.	75 dagar.		
Fasta stammen.									
63	1:a löneklass	{ månadslön 30 kr. } { dagaflöning 80 öre } ...	22,680	12,348	—	35,028	6,048	—	41,076
197	1:a löneklass	{ månadslön 30 kr. } { dagaflöning 50 öre } ...	70,920	24,132	50	95,052	50	11,820	106,872
595	2:a löneklass	{ månadslön 20 kr. } { dagaflöning 50 öre } ...	142,800	72,887	50	215,687	50	35,700	251,387
120	3:e löneklass	{ månadslön 10 kr. } { dagaflöning 40 öre } ...	14,400	11,760	—	26,160	—	5,760	31,920
125	4:e löneklass	{ månadslön 5 kr. } { dagaflöning 20 öre } ...	7,500	6,125	—	13,625	—	3,000	16,625
1,100		Summa	258,300	127,253	—	385,553	—	62,328	447,881
Värfvade stammen.									
105	2:a löneklass, permitterade	månadslön 20 kr.	25,200	—	—	25,200	—	—	25,200
122	3:e löneklass, tjänstgörande hela året	{ månadslön 10 kr. } { dagaflöning 40 öre. } ...	14,640	11,956	—	26,596	5,856	—	32,452
363	3:e löneklass, tjänstgörande 5 månader	{ månadslön 10 kr. } { dagaflöning 40 öre. } ...	18,150	—	10,890	29,040	—	10,890	39,930
		permitterade 7 månader	25,410	—	—	25,410	—	—	25,410
1,345	3:e löneklass, permitterade hela året	månadslön 10 kr.	161,400	—	—	161,400	—	—	161,400
965	4:e löneklass	{ månadslön 5 kr. } { dagaflöning 20 öre } ...	57,900	47,285	—	105,185	23,160	—	128,345
		Summa	302,700	59,241	10,890	372,831	29,016	10,890	412,737
2,900	Lega åt 363 man rekryter à 50 kr. ...		—	—	—	18,150	—	—	18,150
		Summa aflöning till värfvade stammen	—	—	—	390,981	—	—	430,887

Ann. 1. Då permitteradt manskap inkallas till tjänstgöring, erhåller det dagaflöning i de löneklasser det tillhör.

Ann. 2. Skulle det sålunda bestämda antalet manskap i någon af de tre högre löneklasserna icke finnas fulltaligt, må de löner, som i följd deraf sakna innehafvare, till så stor del, som erfordras, användas till aflöning åt manskap i lägre löneklass.

Ann. 3. Beklädnad, sängservis, naturunderhåll, inqvartering samt ersättning för inställelse och hemförskaffning erhållas enligt den beräkning i Kongl. Maj:ts förslag, som afser den nya sjömanscorpsens aflöningsförmåner i dessa delar (se statsrådsprotokollet för sjöförvarsärenden den 31 december 1886 sid. 35 och dervid fogade Bil. A.).

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

1887 års riksstat anslår:							
Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på <i>förslag</i> .				Summa.	
		Friheter.		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
26,800	—	—	—	—	—	26,800	—
38,600	—	—	—	—	—	38,600	—
S:gr 82,400		—	—	—	—	82,400	
1,211,184	—	—	—	—	—	1,211,184	—
32,000	—	—	—	—	—	32,000	—
287,500	—	—	—	—	—	287,500	—
452,450	—	—	—	—	—	452,450	—
—	—	75,500	—	26,400	—	101,900	—
114,000	—	—	—	—	—	114,000	—
162,000	—	—	—	—	—	162,000	—
S:gr 2,259,134		75,500	—	26,400	—	2,361,034	
Trp:t 2,341,534		75,500	—	26,400	—	2,443,434	

Sjöförsvars-**Departementet och**

Departementschefen
 Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli
 Marinförvaltningen

Flottans

Aföning för flottans corps och stater. Nuvarande
Tillkommer: för utbildande af reservbefäl
 till aföning åt 2 miningeniörer ..
 » påbörjande af sjömanscorpsens
 » aföning åt mintillverknings-

Ålderstillägg, *förslagsanslag*
 Beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna,
 Naturaunderhåll, *förslagsanslag*
 Båtsmansindelingen
 Ersättning för vakanta rusthållsnummer i Blekinge
 Lindring i rustnings- och roteringsbesvären, *för-*
Minskas med

Litt. A.

riksstatens Femte hufvudtitel.

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
departementet.									
öfverstyrelsen.									
samt kommandoexpeditionen		17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
		26,800	—	—	—	—	—	26,800	—
		38,600	—	—	—	—	—	38,600	—
		S:gr	82,400	—	—	—	—	82,400	—
personal.									
belopp			1,211,184	—	—	—	—		
			13,350	—	—	—	—		
			8,000	—	—	—	—		
uppsättning			67,000	—	—	—	—		
personalen			13,200	—	—	—	—		
			101,550	—	—	—	—		
			1,312,734	—	—	—	—	1,312,734	—
			32,000	—	—	—	—	32,000	—
<i>reservationsanslag</i>			287,500	—	—	—	—	287,500	—
			452,450	—	—	—	—	452,450	—
			—	75,500	—	26,400	—	101,900	—
län och Södra Møre härad af Kalmar län			114,000	—	—	—	—	114,000	—
<i>slagsanslag. Nuvarande belopp</i>			162,000	—	—	—	—		
			22,000	—	—	—	—		
			140,000	—	—	—	—	140,000	—
		S:gr	2,338,684	—	75,500	—	26,400	2,440,584	—
Transport			2,421,084	—	75,500	—	26,400	2,522,984	—

1887 års riksstat anslår:								
Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jem- förlig anvisning, på <i>förslag</i> .						Summa.	
	Friheter.		Ersättningar.					
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	
Trp:t	2,341,534	—	75,500	—	26,400	—	2,443,434	
	1,200,000	—	—	—	—	—	1,200,000	Flottans Flottans nybyggnad och underhåll, <i>reservations-</i>
	670,000	—	—	—	—	—	670,000	Diverse Flottans öfningar, <i>reservationsanslag</i>
	72,400	—	—	—	—	—	72,400	Sjöbeväringens vapenöfningar, <i>förslagsanslag</i>
	39,820	—	—	—	—	—	39,820	Undervisningsverken: Sjökrigsskolan
	60,000	—	—	—	—	—	60,000	Skeppsgosseskolan
	15,000	—	—	—	—	—	15,000	Sjökarteverket, <i>reservationsanslag</i>
	30,000	—	—	—	—	—	30,000	Stipendier åt sjöofficerare under anställning i ut-
	39,000	—	—	—	—	—	39,000	Durchmarschkostnader, <i>reservationsanslag</i>
	19,175	—	—	—	—	—	19,175	Sjukvård
	15,000	—	—	—	—	—	15,000	Diverse behof
	47,012	—	—	—	—	—	47,012	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>
	12,500	—	—	—	—	—	12,500	Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>för-</i> <i>Ökas</i> för jemnande af hufvudtitelns slutsumma
Sg:r	1,019,907	—	—	—	—	—	1,019,907	Extra utgifter
	1,200,000	—	405	—	4	—	1,200,409	Han- Lots- och fyrinrättningen med lifräddningsanstal-
	94,650	—	—	—	—	—	94,650	Undervisningsanstalter för sjöfart
	9,000	—	—	—	—	—	9,000	Nautisk-meteorologiska byrån
	13,000	—	—	—	—	—	13,000	Ålderstillägg för personalen vid undervisnings- tisk-meteorologiska byrån, <i>förslagsanslag</i>
Sg:r	1,316,650	—	405	—	4	—	1,317,059	
S:ma	5,878,091	—	75,905	—	26,404	—	5,980,400	

		Förslag till blifvande riksstat:							
		Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
				Friheter.		Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
materiel.	Trp:t	2,421,084	—	75,500	—	26,400	—	2,522,984	—
<i>anslag</i>		1,200,000	—	—	—	—	—	1,200,000	—
anslag.									
		670,000	—	—	—	—	—	670,000	—
		72,400	—	—	—	—	—	72,400	—
	31,040: —								
	8,780: —	39,820	—	—	—	—	—	39,820	—
		60,000	—	—	—	—	—	60,000	—
ländsk tjenst eller kommendering utrikes		15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
		30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
		39,000	—	—	—	—	—	39,000	—
		19,175	—	—	—	—	—	19,175	—
		15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
<i>slagsanslag.</i> Nuvarande belopp	47,012: —								
med	50: —	47,062	—	—	—	—	—	47,062	—
		12,500	—	—	—	—	—	12,500	—
	S:gr	1,019,957	—	—	—	—	—	1,019,957	—
deln.									
terna, <i>reservationsanslag</i>		1,200,000	—	405	—	4	—	1,200,409	—
		94,650	—	—	—	—	—	94,650	—
		9,000	—	—	—	—	—	9,000	—
anstalterna för sjöfart och föreståndaren för nau-		13,000	—	—	—	—	—	13,000	—
	S:gr	1,316,650	—	405	—	4	—	1,317,059	—
	S:ma	5,957,691	—	75,905	—	26,404	—	6,060,000	—

Bil. Litt. B.

Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Femte hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Sjöförsvarsdepartementet.		
Till genomförande under år 1888 af löneregleringen för flottan	50,000	—
» byggande af en pansarbåt af Sveas cert	548,434	—
» anskaffning af artillerimateriel	100,000	—
» » » sjelfgående minor	90,000	—
» anläggande » tänd- och syftstationer vid Oscar—Fredriksborg och Vaxholm	30,000	—
» minväsendets utveckling	6,517	70
» fullbordande af ett minskjul vid Stockholms station	53,800	—
» ersättning af kostnaden för redan beslutade arbeten vid Färö- sund	33,811	30
Summa	912,563	—